

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Manner-Suomen ympäristösopimukset

Riikka Klemola

Peltotukien haku 2025 – koulutus kunnille,
ELY-keskuksille, neuvojille ja sidosryhmille

12.3.2025

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Uusien sopimusten haku ja asetusmuutokset

Asetukset

6.2.2025 hyväksytty:

- Hakuasetus: Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2025 (46/2025)
 - finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2025/sk20250046.pdf
 - finlex.fi/sv/laki/kokoelma/2025/fs20250046.pdf

30.1.2025 hyväksytty:

- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (39/2025)
 - finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2025/sk20250039.pdf
 - finlex.fi/sv/laki/kokoelma/2025/fs20250039.pdf

Tarkennetut kohdat asetuksessa

- 41 § Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimus
 - Lisätty sana ”kunnostustoimenpiteet”:
 -Hoito ja *kunnostustoimenpiteet* eivät saa vaarantaa alueen tai kohteen suojelun tai sopimuksen perusteena olevia arvoja.
- 58 § Ympäristökorvauksen maksaminen ympäristösopimuksista
 - Poistettu sana ”kasvukauden aikana”:
 -Jos 45 §:ssä tarkoitettu peruskunnostusraivaus tai aitaamistoimenpide *ei valmistu mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettussa määräajassa*, edellä mainitun ympäristösopimuksen perusteella ei makseta ympäristökorvausta kyseiseltä vuodelta. Edellä mainitun ympäristösopimuksen perusteella ei makseta peruslohkoja jakavien väliaitojen tekemisestä.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimukset ja kosteikkojen hoitosopimukset 2025

Uudet maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimukset ja kosteikkojen hoitosopimukset 2025

- Vuonna 2025 voi hakea uusia maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksia ja kosteikkojen hoitosopimuksia.
- Uutta sopimusta Vipu-palvelussa voi hakea sellainen tila,
 1. jolla ei ole voimassa olevaa vastaavaa sopimusta vuodelta 2023, 2024
 2. jolla on maatalousluonnon ja maiseman hoidon sopimus, voi kuitenkin hakea kosteikkojen hoitosopimusta ja päinvastoin tai
 3. joka on perunut vuonna 2023 tai 2024 hakemansa sopimuksen, mutta alat olisi hyväksyttävissä sopimukseen
 4. jonka vuonna 2023 tai 2024 hakemaan sopimukseen ilmoitetut lohkot on hylätty maastokatselmoinnissa, mutta lohkot on nyt peruskunnostettu sopimuksen vaatimusten mukaisiksi
 5. joka peruskunnostaa ensin sopimuslohkot 2025 vuoden aikana 1-v toimenpiteellä.
- Sopimusehdot päivitetään maaliskuun loppuun mennessä:
 - [Kosteikkojen hoitosopimus](#)
 - [Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus](#)

Lisäalat voimassa oleviin sopimuksiin

- Tuenhakija voi hakea voimassa olevaan sopimukseen lisäalaksi:
 1. lohkoja, jotka on hylätty vuoden 2023 tai 2024 maastokatselmoinnissa, mutta jotka on nyt kunnostettu sopimukseen kelpaaviksi (esim. ruovikkoiset alueet).
 2. hallinnassaan olevia lohkoja, joita hän ei ole hakenut viime vuonna sopimukseen.
 3. hallintaansa tulleita uusia sopimuksen vaatimukset täyttäviä lohkoja.
- Lisäalaa sopimukseen voi hakea peltotukien haussa Vipu-palvelussa. Lisäaloille ei ole hehtaarirajoitetta.
- Tuenhakijan on liitettävä hakemukseen hoitosuunnitelma ja muut pakolliset liitteet.
- Lisäalana haetut lohkot kuuluvat sopimukseen alkuperäisen sopimuskauden loppuun asti.

Huom.! Jos lisäalat on vuokrattu, vuokrasopimusten on oltava kunnossa. Laidunkäyttösopimus ei riitä alan hallinnan osoittamiseen.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Alkuperäiskasvien ylläpitosopimukset

Uudet alkuperäiskasvien ylläpitosopimukset 2025

- Uusia alkuperäiskasvien ylläpitosopimuksia voidaan tehdä 2025.
- Alkuperäiskasvien ylläpitosopimukset haetaan lomakkeella 214. Vuosittaista maksua haetaan myös lomakkeella 214.
- Sopimusehdot Ruokaviraston verkkosivuilla päivitetään maaliskuun loppuun mennessä:
 - [Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus](#)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Vipu-palvelu sopimuksissa

Lisäalojen hakeminen Vipu-palvelussa 1/2

- Tuenhakija voi hakea lisäaloja peltotukien haussa Luomu- ja sopimukset välilehdellä.

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus

Sopimukselle haettavat peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala	Lohkon tyyppi	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta	Toiminnot
☐ 0910036418	Lisä_ala_1	1,20		Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐ 0910036418	Lisä_ala_2	1,21		Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐ 0910036418	Lisä_ala_3	1,22		Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐ 0910036418	Lisä_ala_4	1,23		Metsämaa	Omistuksessa	

[+ Lisää liite](#)

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus

▼ Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2023

Yhteenveto

Sopimuslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta
▶ 0910036418	Viksten	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa
▶ 0910036418	Lastvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa
▶ 0910036418	Tryvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa
▶ 0910036418	Henttinen	1,20	Metsämaa	Omistuksessa

[Hae sopimukselle lisäaloja](#)

Näytä liitteet

Peruuta Tallenna

Lisäalojen hakeminen Vipu-palvelussa 2/2

- Jos lohko ei ole mukana vuonna 2023 tai 2024 palautetussa hoitosuunnitelmassa, tuenhakijan on lisättävä hakemuksen liitteeksi hoitosuunnitelma lisäaloista.
- Lisäaloille käydään tekemässä maastokatselmointi 2 vuoden kuluessa.

[← Takaisin](#) **Maatalouden ja maiseman hoitosopimus**

Lohkotiedot Hakijan tiedot Haettavat tuet **Luomu ja sopimukset** Lohkotietojen yhteenveto Maatilan tiedot Vipuneuvoja Yhteenveto ja lähetykset

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus **Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus** Kosteikkojen hoitosopimus

▼ Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2023

⚠ Läheta kaikki liitteet hakuaihana.

Yhteenveto [Muokkaa](#)

Sopimuslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta	Ensimmäinen vuosi
▶ 0910036418	Viksten	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Lastvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Tryvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Henttinen	1,20	Metsämaa	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Lisä_ala_1	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2024

[Hae sopimukselle lisäaloja](#)

Näytä liitteet

Aitaus- ja petoaitaustoimenpiteen ilmoittaminen Vipu-palvelussa (1/2)

[Palaa hakemuksen/ilmoituksen valintaan](#) **Hae/ilmoita - Peltotukien haku**

[Täyttöohjeet](#) [Tulosta yhteenveto](#)

Lohkotiedot Hakijan tiedot Haettavat tuet Lohkotietojen yhteenveto Maatil

Peruslohkolista

52	Poik	0,36
.53	Kc	0,49

A 1,73 ha

Kasvi *
Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala

Luomun vaihe *
1. vuoden siirtymävaiheessa

Ympäristökorvauksen toimenpiteet

- Aitaus-toimenpide
- Kunnostusraivaus-toimenpide
- Petoaitaus-toimenpide

Aidan pituus *
 m

Pakollinen kenttä: * [Peruuta](#) [Tallenna](#)

Ilmoita ko. kasvlohkolle tarvittavan aidan pituus metreinä.

Aitaus- ja petoaitaustoimenpiteen ilmoittaminen Vipu-palvelussa (2/2)

- **Uutta!** aitaus- ja petoaitaustoimenpiteen ilmoittamisen yhteydessä tuenhakijan on ilmoitettava aidan metrimäärä. Sen voi ilmoittaa kahdella tapaa:
 1. Kokonaismetrimäärä jollekin lohkoista, jotka aidataan.
 2. Erikseen jokaiselle aidattavalla lohkolle osuva metrimäärä aidasta
- Metrit voi mitata Vipu-palvelun *Mittaa etäisyys* -karttatyökalun avulla (oikean alareunan työkalut).

Kunnostusraivaustoimenpiteen ilmoittaminen Vipu-palvelussa

- Piirrä kunnostusraivaus-
toimenpiteestä oma kasvulohko,
lisää kasvin tiedot ja tallenna.

Kasvulohkot

Lisää uusi kasvulohko

A 1,73 ha

Kasvi

Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala

Luomun vaihe

1. vuoden siirtymävaiheessa

Lisää kasvitiedot

Lisää kasvulohkoille kasvitiedot.

✓ Kaikilla lohkoilla on kasvitiedot

A B

← Kasvulohko B 0,28 ha →

Kasvi *

Ympäristösopimusala, puustoinen tai n

Luomun vaihe *

Ei ole luomutuotannossa

Ympäristösopimusalan toimenpiteet

Kunnostusraivaus -toimenpide

Aitaamis -toimenpide

Petoaita -toimenpide

Lisätiedot

Sopimuslohkojen kasvit pitää ilmoittaa oikein

Moma-sopimuslohko:

- Lohkolla on puita alle 50 puuta/ha ja lohko täyttää muuten pysyvän nurmen vaatimukset.
- Maankäyttölaji on luonnonlaidun ja –niitty.

Lohkon kasviksi ilmoitetaan:

- Ympäristösopimusala pysyvä nurmi

Moma-sopimuslohko:

- Lohkolla on puita yli 50 puuta/ha, eikä lohko täytä pysyvän nurmen vaatimuksia
- Maankäyttölaji on metsämaa tai muu alue

Lohkon kasviksi ilmoitetaan:

- Ympäristösopimusala puustoinen tai muu ala

Kosteikkojen hoitosopimus

- Lohko on haettu tai haetaan kosteikon hoitosopimukseen
- Maankäyttölaji on muu alue

Lohkon kasviksi ilmoitetaan:

- Ympäristösopimusala kosteikko

Perinnebiotooppi karttataso Vipu-palvelussa

- **Sinisellä** merkillä näkyy valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaaksi inventoidut lohkot.
- **Mustalla** merkillä alueet, jotka on inventoitu, mutta eivät täytä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaan perinnebiotoopin kriteerejä vaan ovat tavallisia perinnebiotooppeja.
- **Harmaalla** merkillä näkyviin lohkoihin tarvitaan ELY:n Y-vastuualueen lausunto.
- Tasojen selitykset eivät näy Vipussa.

The screenshot shows the 'Karttatasot' (Map Layers) section of the Vipu service. The interface includes tabs for 'Lohkon tiedot', 'Haetut lohkot', and 'Karttatasot'. The 'Karttatasot' tab is active, displaying a list of map layers with checkboxes and icons for information and removal. The layers are:

- Peruslohko
- Peruslohko päällekkäisyys
- Maatila
- Vapaakorjaus
- Aputaso

Below this is the 'Taustakartat' (Background Maps) section, which is highlighted with an orange box:

- perinnebiotooppi i ⊗
- Ympäristösopimus, (ylempi)
- Ympäristösopimus, (alempi)
- Ympäristösopimus, (lausunto)
- uusimmat_kuvat i ⊗
- Maastokartta ⊗

The map on the right shows a coastal area with various colored overlays. A vertical label 'Piihola sivupalkki' is visible on the left side of the map area.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Muutokset voimassa olevaan sopimukseen

Ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet peltotukien muutosvaiheen aikana.

- **Vipu-palvelussa** tuenhakija voi
 - muuttaa kasvia (perua tuen)
 - perua toimenpiteen poistamalla toimenpiteen rastin lohkotiedoista
 - lisätä toimenpiteen lisäämällä toimenpiteen rastin lohkotietoihin
 - muuttaa kasvulohkon rajoja (kunnostusraivaus).
- **Ilmoittamalla ELY-keskukseen** tuenhakija voi
 - poistaa tai lisätä sopimuslohkon.
- Tuenhakija **ei voi** ilmoittaa sopimukseen lisäaloja muutosvaiheen aikana.
- Muutosmahdollisuuksista on kerrottu tarkemmin Ruokaviraston sivulla [Ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet.](#)

Lohkon poistaminen sopimuksesta

- Tuenhakija voi poistaa lohkon sopimuksesta, jos hän ei voi jatkaa hoitosuunnitelman mukaista hoitoa sopimukseen hyväksytyillä lohkoilla.
 - ➔ Asiasta pitää ilmoittaa ELY-keskukseen vapaamuotoisella hakemuksella peltotukien haun aikana.
- Lohkon poistamisesta ei aiheudu takaisinperintää.
- Sopimuksesta voi poistaa lohkon, jos lohko poistuu tuenhakijan hallinnasta sopimuskauden aikana esimerkiksi yllättävän vuokrasopimuksen irtisanomisen takia.

Muutos arvoluokkaan

- Jos sopimusalueen hoito on tuottanut tulosta ja ELY-keskuksen Y-vastuualueelta on käyty inventoimassa alue ylempään arvoluokkaan, tuenhakija voi hakea sopimuslohkolle arvoluokan muutosta.
 - ELY-keskuksen sopimuskäsittelijä on tuenhakijaan yhteydessä, jos arvoluokkaan on inventoinnissa tullut muutoksia.
- Tuenhakija voi hakea arvoluokan korotusta vapaamuotoisesti ELY-keskuksesta peltotukien haun aikana. Korvaus lohkosta maksetaan ylemmän arvoluokan mukaisesti haluvuodesta alkaen.

Sopimuksesta voi luopua vain poikkeustapauksissa

- Ympäristösopimuksesta voi luopua ainoastaan ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen takia.
 - Esim. jos hoitosuunnitelmaan kirjattu laiduntaminen ei ole mahdollista luonnonolosuhteiden, ylivoimaisen esteen tai sopimusalueen luontoarvoille aiheutuvan haitan vuoksi.
- Ilmoitus sopimuksesta luopumisesta on tehtävä kirjallisesti ELY-keskukseen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on mahdollista tehdä. Esitä samalla kirjalliset todisteet.
- Jos luopuu sopimuksesta ennen sopimuskauden päättymistä, uusi vastaava sopimus voidaan jättää tekemättä, kunnes luopumisesta on kulunut kaksi vuotta.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Sopimuksen siirtäminen

Sopimuksen siirtäminen, kun vastaanottavalla tilalla ei ole voimassa olevaa sopimusta

- Sopimuksen voi siirtää kokonaan tai osittain tilalle, jolla ei ole aiempaa sopimusta.
 - Sopimuksen siirtoa haetaan palauttamalla [lomake 160 \(hakemus sitoumuksen tai sopimuksen siirtoon\)](#) ELY-keskukseen ennen peltotukien haun alkamista.
- Kun siirto on käsitelty ELY-keskuksessa ennen haun avautumista, tuenhakija voi hakea maksua ja tarvittaessa myös lisäalaa siirretylle sopimukselle peltotukien haussa.

Huom.! Kannattaa miettiä kumpi on parempi vaihtoehto – vanhan sopimuksen siirtäminen vai kokonaan uusi sopimus.

Sopimuksen siirtäminen: ELY-keskuksen rooli

ELY-keskuksen sopimuskäsittelijä:

- Sopimuksen siirtäminen
 1. käsittele sopimuksen siirto heti, kun tuenhakija on palauttanut 160 lomakkeen.
 - Riittää kun siirto on tehty, sitä ei tarvitse käsitellä ratkaistu-tilaan.
 2. Ilmoita tuenhakijalle, kun siirto on käsitelty.
- Et voi siirtää sopimusta, jos tuenhakija on jo palauttanut peltotukien hakemuksen tai se on Vipu-palvelussa luonnostilassa.
 - Pyydä tuenhakijaa perumaan tukihakemus, jotta voit siirtää sopimuksen.

Kun ELY-keskus on siirtänyt sopimuksen

- Tuenhakija voi hakea Vipu-palvelussa peltotukien haussa
 1. sopimuksen maksua valitsemalla Haettavat tuet -välilehdessä sopimuksen, josta hän hakee maksua
 - Jos siirtoa ei ole tehty, ko. kohdan valitsemalla tuenhakija hakee uutta viisivuotista sopimusta.
 2. sopimukseen lisäaloja
 3. sopimukseen kuuluvan lohkon lohkotyyppin muutosta.

[Palaa hakemuksen/ilmoituksen valintaan](#) **Hae/ilmoita - Peltotukien haku**

[Täyttöohjeet](#) [Tulosta yhteenveto](#)

Lohkotiedot Hakijan tiedot **Haettavat tuet** Luomu ja sopimukset Lohkotyyppi

Valitse haettavat tuet

Kaikki tukialueet (AB - C4) **C-alueet**

☐ Perustulotuki	☐ M
☐ Uudelleenjakotulotuki	☐ Y
☐ Nuorten viljelijöiden tulotuki	☐ F
☐ Ekojärjestelmätuki	
☐ Tärkkelysperunapalkkio	
☐ Erikoiskasvipalkkio	
☐ Sokerijuurikkaan kansallinen tuki	
☐ Luonnonhaittakorvaus	
☐ Ympäristökorvaus - Ympäristösitoumus	
☒ Ympäristökorvaus - Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus	
☒ Ympäristökorvaus - Kosteikkojen hoitosopimus	
☐ Luonnonmukaisen tuotannon korvaus	

Sopimuksen siirtäminen, kun vastaanottavalla tilalla on voimassa oleva sopimus

- ELY-keskus ei voi siirtää sopimusta suoraan tuenhakijalle, jolla on voimassa oleva sopimus.
 - Sopimusta jatkava tuenhakija lisää itse sopimuksesta luopuvan tilan sopimuslohkot omaan sopimukseensa.

Ohje:

- **Vastaanottava tila**
 1. Liitä sopimuksesta luopuvan tilan sopimuslohkot oman tilasi hallintaan Vipu-palvelussa peltotukien haussa.
 2. Hae lisätyt lohkot lisäalana voimassa olevaan sopimukseesi.
- **Luopuva tila**
 - Toimita ELY-keskukseen [lomake 474](#), jos luovut ympäristösopimuksesta, etkä ole siirtänyt sopimusta jatkajalle lomakkeella 160.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos